

Europeiska unionens officiella tidning

L 242

Svensk utgåva

Lagstiftning

sextionde årgången

20 september 2017

Innehållsförteckning

I Lagstiftningsakter

FÖRORDNINGAR

- ★ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1563 av den 13 september 2017 om gränsöverskridande utbyte mellan unionen och tredjeländer av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning 1

DIREKTIV

- ★ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564 av den 13 september 2017 om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning och om ändring av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället 6

BESLUT

- ★ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2017/1565 av den 13 september 2017 om makroekonomiskt stöd till Republiken Moldavien 14

SV

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fet stil och föregås av en asterisk.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2017/1563

av den 13 september 2017

om gränsöverskridande utbyte mellan unionen och tredjeländer av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning (nedan kallat *Marrakechfördraget*) undertecknades på unionens vägnar den 30 april 2014 ⁽³⁾. Fördraget kräver att de avtalsslutande parterna föreskriver undantag från eller inskränkningar i upphovsrätt och närstående rättigheter med avseende på framställning och distribution av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra skyddade alster, och gränsöverskridande utbyte av sådana exemplar.
- (2) De personer som omfattas av Marrakechfördraget är personer med blindhet, personer som har en synnedsättning som inte kan förbättras så att de får en synfunktion som är väsentligen likvärdig med synfunktionen hos en person som inte har någon sådan nedsättning, personer som har perceptions- eller lässvårigheter, inklusive dyslexi eller andra inlärningssvårigheter som hindrar dem från att läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som personer utan en sådan funktionsnedsättning, och personer som på grund av en fysisk funktionsnedsättning inte kan hålla eller hantera en bok eller fokusera eller röra ögonen i den utsträckning som normalt sett krävs för att kunna läsa, i den mån dessa personer till följd av sådana skador eller funktionsnedsättningar inte har möjlighet att läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som personer utan sådana skador eller funktionsnedsättningar.
- (3) Personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning fortsätter att stå inför många hinder när de vill få tillgång till böcker och annat tryckt material som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter. Behovet att öka antalet verk och andra skyddade alster i format som är tillgängliga för dessa personer och avsevärt förbättra omsättningen och distributionen av sådana verk och andra skyddade alster har erkänts på internationell nivå.

⁽¹⁾ Yttrande av den 5 juli 2017 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 6 juli 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 17 juli 2017.

⁽³⁾ Rådets beslut 2014/221/EU av den 14 april 2014 om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer som är blinda, synsvaga eller har annat läshandikapp (EUT L 115, 17.4.2014, s. 1).

- (4) Enligt domstolens yttrande 3/15 ⁽¹⁾ måste i Marrakechfördraget föreskrivna undantag från eller inskränkningar i upphovsrätt och närstående rättigheter med avseende på framställning och distribution av exemplar i tillgängliga format av vissa verk och andra alster införas inom ramen för det område som harmoniserats genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG ⁽²⁾. Detsamma gäller för de export- och importordningar som föreskrivs i Marrakechfördraget i den mån de i sista hand har till syfte att, på en parts territorium, tillåta överföringen till allmänheten eller spridningen av exemplar i tillgängligt format som publicerats på en annan parts territorium utan rättighetshavarnas samtycke.
- (5) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564 ⁽³⁾ syftar till att genomföra de skyldigheter som unionen måste uppfylla enligt Marrakechfördraget på ett harmoniserat sätt för att förbättra tillgängligheten till exemplar i tillgängligt format för berättigade personer i unionens samtliga medlemsstater och omsättningen av sådana exemplar på den inre marknaden och ålägger medlemsstaterna att införa ett obligatoriskt undantag från vissa rättigheter som harmoniseras genom unionsrätten. Denna förordning syftar till att genomföra skyldigheterna enligt Marrakechfördraget avseende export- och importordningar för icke-kommersiella ändamål av exemplar i tillgängligt format till förmån för berättigade personer mellan unionen och tredjeländer som är parter i Marrakechfördraget, och till att på ett enhetligt sätt fastställa villkoren för sådan export och import inom ramen för det område som harmoniserats genom direktiv 2001/29/EG och direktiv (EU) 2017/1564 för att säkerställa att dessa åtgärder tillämpas på ett konsekvent sätt inom hela den inre marknaden och inte äventyrar harmoniseringen av ensamrätter och undantag som föreskrivs i de direktiven.
- (6) Denna förordning bör säkerställa att exemplar i tillgängligt format av böcker, inbegripet e-böcker, tidskrifter, tidningar, magasin eller andra skrifter, notationer inklusive notskrift, och annat tryckt material, även i ljudformat, såväl digitalt som analogt, som har framställts i en medlemsstat i enlighet med de nationella bestämmelser som antagits i enlighet med direktiv (EU) 2017/1564 kan spridas till, överförs till eller tillgängliggörs för en berättigad person eller ett behörigt organ, enligt Marrakechfördraget, i tredjeländer som är parter i Marrakechfördraget. Tillgängliga format inkluderar exempelvis punktskrift, storstil, anpassade e-böcker, talböcker och radiosändningar. Med tanke på "Marrakechfördragets icke-kommersiella syfte" ⁽⁴⁾ får spridning, överföring till allmänheten eller tillgängliggörande för allmänheten av exemplar i tillgängligt format till personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning eller till behöriga organ i tredjelandet endast bedrivas på icke-vinstdrivande basis av behöriga organ etablerade i en medlemsstat.
- (7) Denna förordning bör också tillåta import av och tillgång till exemplar i tillgängligt format som framställts i enlighet med genomförandet av Marrakechfördraget, från ett tredjeland, av berättigade personer i unionen och behöriga organ etablerade i en medlemsstat, för icke-kommersiella ändamål till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning. Det bör vara möjligt att omsätta dessa exemplar i tillgängligt format på den inre marknaden på samma villkor som för exemplar i tillgängligt format som framställts i unionen i enlighet med direktiv (EU) 2017/1564.
- (8) För att förbättra tillgången till exemplar i tillgängligt format och förhindra otillåten distribution av verk eller andra alster bör behöriga organ som ägnar sig åt spridning, överföring till allmänheten eller tillgängliggörande för allmänheten av exemplar i tillgängligt format uppfylla vissa skyldigheter. Initiativ från medlemsstaterna för att främja Marrakechfördragets mål och utbytet av exemplar i tillgängligt format med tredjeländer som är parter i det fördraget, liksom att hjälpa behöriga organ att utbyta och tillgängliggöra information, bör uppmuntras. Sådana initiativ skulle kunna omfatta framtagande av riktlinjer eller bästa praxis avseende framställning och distribution av exemplar i tillgängligt format i samråd med företrädare för behöriga organ, berättigade personer och rättighetshavare.
- (9) Det är av väsentlig betydelse att all behandling av personuppgifter som sker enligt denna förordning respekterar grundläggande rättigheter, inklusive rätten till respekt för privat- och familjeliv och rätten till skydd av personuppgifter i enlighet med artiklarna 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande

⁽¹⁾ Domstolens yttrande av den 14 februari 2017, 3/15, ECLI:EU:C:2017:114, punkt 112.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 22.6.2001, s. 10).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564 av den 13 september 2017 om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning och om ändring av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (se sidan 6 i detta nummer av EUT).

⁽⁴⁾ Domstolens yttrande av den 14 februari 2017, 3/15, ECLI:EU:C:2017:114, punkt 90.

rättigheterna (nedan kallad *stadgan*), och det är absolut nödvändigt att all sådan behandling även är förenlig med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ⁽¹⁾ och 2002/58/EG ⁽²⁾ som reglerar den behandling av personuppgifter som behöriga organ kan komma att utföra inom ramen för denna förordning och under överinseende av medlemsstaternas behöriga myndigheter, särskilt de oberoende myndigheter som medlemsstaterna utsett.

- (10) FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (nedan kallad *konventionen*), som unionen är part i, garanterar personer med funktionsnedsättning rätt till information och utbildning samt rätt att delta i det kulturella, ekonomiska och sociala livet på samma villkor som andra. I konventionen fastställs att parterna ska vidta alla ändamålsenliga åtgärder i enlighet med internationell rätt för att säkerställa att lagar till skydd för immateriella rättigheter inte utgör ett oskäligt eller diskriminerande hinder för tillgång till kulturellt material för personer med funktionsnedsättning.
- (11) Enligt stadgan är alla former av diskriminering, även på grund av funktionsnedsättning, förbjudna och rätten för personer med funktionsnedsättningar att få del av åtgärder som syftar till att säkerställa deras oberoende, sociala och yrkesmässiga integrering och deltagande i samhällslivet erkänns och respekteras av unionen.
- (12) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att på ett konsekvent sätt genomföra skyldigheterna enligt Marrakechfördraget avseende export och import för icke-kommersiella ändamål mellan unionen och tredjeländer som är parter i Marrakechfördraget av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra alster till förmån för berättigade personer, samt fastställa villkoren för sådan export och import, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det målet.
- (13) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i stadgan och konventionen. Denna förordning bör tolkas och tillämpas i överensstämmelse med dessa rättigheter och principer.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

I denna förordning fastställs enhetliga regler om gränsöverskridande utbyte av exemplar i tillgängligt format av verk och andra alster mellan unionen och tredjeländer som är parter i Marrakechfördraget utan rättighetshavarens samtycke, till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning, inom ramen för det område som harmoniseras genom direktiven 2001/29/EG och (EU) 2017/1564, i avsikt att förhindra att harmoniseringen av ensamrätter och undantag på den inre marknaden äventyras.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med:

1. *verk eller annat alster*: ett verk i form av en bok, en tidskrift, en tidning, ett magasin eller en annan skrift, en notation inklusive notskrift, samt tillhörande illustrationer, i alla medier, inbegripet i ljudformat såsom ljudböcker och i digitalt format, som skyddas av upphovsrätt eller närstående rättigheter och som utgivits eller på annat sätt lagligen gjorts tillgängligt för allmänheten.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31). Det direktivet kommer att upphävas och ersättas av, med verkan från den 25 maj 2018, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

2. *berättigad person*: oavsett eventuell annan funktionsnedsättning, en person
 - a) med blindhet,
 - b) med en synnedsättning som inte kan förbättras så att en synfunktion som väsentligen är likvärdig med synfunktionen hos en person som inte har någon sådan nedsättning kan uppnås, och som därmed inte kan läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som en person utan en sådan nedsättning,
 - c) som har perceptions- eller lässvårigheter och därmed inte kan läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som en person utan en sådan funktionsnedsättning, eller
 - d) som på annat sätt, på grund av fysisk funktionsnedsättning, inte kan hålla eller hantera en bok eller fokusera eller röra ögonen i den utsträckning som normalt sett krävs för att kunna läsa.
3. *exemplar i tillgängligt format*: ett exemplar av ett verk eller annat alster i ett alternativt format som ger en berättigad person tillgång till verket eller alstret och tillåter den berättigade personen att få tillgång lika enkelt och bekvämt som en person utan någon av de skador eller funktionsnedsättningar som avses i punkt 2.
4. *behörigt organ etablerat i en medlemsstat*: ett organ som är godkänt eller erkänt av en medlemsstat för att tillhandahålla utbildning, undervisning, anpassad läsning eller tillgång till information för berättigade personer utan vinstsyfte. Det inkluderar också en offentlig institution eller icke-vinstdrivande organisation som tillhandahåller berättigade personer samma tjänster som en av sina huvudsakliga uppgifter, institutionella skyldigheter eller som en del av sitt uppdrag i allmänhetens intresse.

Artikel 3

Export av exemplar i tillgängligt format till tredjeländer

Ett behörigt organ etablerat i en medlemsstat får till förmån för berättigade personer eller ett behörigt organ etablerat i ett tredjeland som är part i Marrakechfördraget sprida, överföra eller tillgängliggöra ett exemplar i tillgängligt format av ett verk eller annat alster som framställts enligt den nationella lagstiftning som antagits i enlighet med direktiv (EU) 2017/1564.

Artikel 4

Import av exemplar i tillgängligt format från tredjeländer

En berättigad person eller ett behörigt organ etablerat i en medlemsstat får importera eller på annat sätt erhålla eller få tillgång till och därefter använda, i enlighet med den nationella lagstiftning som antagits i enlighet med direktiv (EU) 2017/1564, ett exemplar i tillgängligt format av ett verk eller annat alster som har spridits, överförts eller tillgängliggjorts för berättigade personer och behöriga organ, av ett behörigt organ i ett tredjeland som är part i Marrakechfördraget.

Artikel 5

Behöriga organs skyldigheter

1. Ett behörigt organ etablerat i en medlemsstat som utför de handlingar som avses i artiklarna 3 och 4 ska upprätta och följa sina egna rutiner för att säkerställa att det
 - a) sprider, överför och tillgängliggör exemplar i tillgängligt format endast för berättigade personer eller andra behöriga organ,
 - b) vidtar lämpliga åtgärder för att motverka otillåtet mångfaldigande, otillåten spridning, otillåten överföring till allmänheten och otillåtet tillgängliggörande för allmänheten av exemplar i tillgängligt format,
 - c) visar vederbörlig aktsamhet vid, och dokumenterar, sin hantering av verk eller andra alster och exemplar av dessa i tillgängligt format, och
 - d) offentliggör och uppdaterar – om lämpligt på sin webbplats, eller genom andra online- eller offlinekanaler – information om hur det uppfyller skyldigheterna i leden a–c.

Ett behörigt organ etablerat i en medlemsstat ska inrätta och följa de rutiner som avses i första stycket med fullständig respekt för de tillämpliga bestämmelserna för behandling av berättigade personers personuppgifter enligt vad som avses i artikel 6.

2. Ett behörigt organ etablerat i en medlemsstat som utför de handlingar som avses i artiklarna 3 och 4 ska på begäran, och på ett sätt som är tillgängligt, lämna följande information till berättigade personer, andra behöriga organ eller rättighetshavare:

- a) Förteckningen över verk eller andra alster av vilka det har exemplar i tillgängligt format och de tillgängliga formaten, och
- b) namn och kontaktuppgifter till de behöriga organ med vilka det utbytt exemplar i tillgängligt format i enlighet med artiklarna 3 och 4.

Artikel 6

Skydd av personuppgifter

Behandling av personuppgifter som utförs inom ramen för denna förordning ska ske i överensstämmelse med direktiven 95/46/EG och 2002/58/EG.

Artikel 7

Översyn

Senast den 11 oktober 2023, ska kommissionen göra en utvärdering av denna förordning och i en rapport lägga fram de huvudsakliga resultaten för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, när så är lämpligt åtföljd av förslag till ändring av denna förordning.

Medlemsstaterna ska förse kommissionen med den information som behövs för att utarbeta utvärderingsrapporten.

Artikel 8

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 12 oktober 2018.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 13 september 2017.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

M. MAASIKAS

Ordförande

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2017/1564

av den 13 september 2017

om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning och om ändring av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Unionsrättsakter på området för upphovsrätt och närstående rättigheter ger rättslig förutsägbarhet och en hög skyddsnivå för rättighetshavarna och utgör ett harmoniserat regelverk. Det regelverket bidrar till en välfungerande inre marknad och stimulerar innovation, skapande, investeringar och produktion av nytt innehåll, även i digital miljö. Det syftar också till att främja tillgången till kunskap och kultur genom att skydda verk och andra alster och genom att tillåta undantag eller inskränkningar som är i allmänhetens intresse. En skäligen avvägning av rättigheter och intressen mellan rättighetshavare och användare bör säkerställas.
- (2) Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG ⁽³⁾, 2001/29/EG ⁽⁴⁾, 2006/115/EG ⁽⁵⁾ och 2009/24/EG ⁽⁶⁾ harmoniserar rättighetshavarnas rättigheter på området för upphovsrätt och närstående rättigheter. Dessa direktiv, tillsammans med Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/28/EU ⁽⁷⁾, innehåller en uttömmande förteckning över undantag från och inskränkningar i dessa rättigheter, vilket gör det möjligt att använda innehåll utan tillstånd från rättighetshavarna under vissa förutsättningar för att uppnå vissa politiska mål.
- (3) Personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning fortsätter att stå inför många hinder när de vill få tillgång till böcker och annat tryckt material som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter. Med hänsyn till rättigheterna för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning, enligt vad som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, bör åtgärder vidtas för att öka tillgången till böcker och annat tryckt material i tillgängliga format och förbättra deras omsättning på den inre marknaden.

⁽¹⁾ EUT C 125, 21.4.2017, s. 27.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 6 juli 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 17 juli 2017.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser (EGT L 77, 27.3.1996, s. 20).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 22.6.2001, s. 10).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/115/EG av den 12 december 2006 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter (EUT L 376, 27.12.2006, s. 28).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/24/EG av den 23 april 2009 om rättsligt skydd för datorprogram (EUT L 111, 5.5.2009, s. 16).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/28/EU av den 25 oktober 2012 om viss tillåten användning av anonyma verk (EUT L 299, 27.10.2012, s. 5).

- (4) Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning (nedan kallat *Marrakechfördraget*) undertecknades på unionens vägnar den 30 april 2014 ⁽¹⁾. Syftet är att förbättra tillgängligheten till och det gränsöverskridande utbytet av vissa verk och andra skyddade alster i tillgängliga format för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning. Marrakechfördraget kräver att de avtalsslutande parterna föreskriver undantag från eller inskränkningar i upphovsrätt och närstående rättigheter med avseende på framställning och distribution av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra skyddade alster, och gränsöverskridande utbyte av sådana exemplar. Unionens ingående av Marrakechfördraget kräver anpassning av unionsrätten genom införande av ett obligatoriskt och harmoniserat undantag för användning, verk och berättigade personer som omfattas av det fördraget.
- (5) Enligt domstolens yttrande 3/15 ⁽²⁾ måste de undantag eller de inskränkningar i upphovsrätt och närstående rättigheter med avseende på framställning och distribution av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra skyddade alster som föreskrivs i Marrakechfördraget införas inom ramen för det område som harmoniserats genom direktiv 2001/29/EG.
- (6) Genom detta direktiv genomförs på ett harmoniserat sätt de skyldigheter som unionen måste uppfylla enligt Marrakechfördraget, så att det säkerställs att motsvarande åtgärder tillämpas på ett konsekvent sätt på hela den inre marknaden. Detta direktiv bör därför föreskriva ett obligatoriskt undantag från de rättigheter som harmoniseras genom unionsrätten och är relevanta för den användning och de verk som omfattas av Marrakechfördraget. Dessa rättigheter omfattar i synnerhet rätten till mångfaldigande, överföring till allmänheten, tillgängliggörande för allmänheten, spridning och utlåning, enligt vad som anges i direktiv 2001/29/EG, 2006/115/EG och 2009/24/EG, liksom de motsvarande rättigheter som föreskrivs i direktiv 96/9/EG. Eftersom de undantag eller inskränkningar som föreskrivs i Marrakechfördraget även omfattar verk i ljudformat, såsom ljudböcker, bör de obligatoriska undantag som föreskrivs i detta direktiv tillämpas också på närstående rättigheter.
- (7) Detta direktiv rör personer med blindhet, personer med en synnedsättning som inte kan förbättras så att de får en synfunktion som är väsentligen likvärdig med synfunktionen hos en person som inte har någon sådan nedsättning, personer som har perceptions- eller lässvårigheter, inklusive dyslexi eller andra inlärningssvårigheter som hindrar dem från att läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som personer utan en sådan funktionsnedsättning, och personer som på grund av en fysisk funktionsnedsättning inte kan hålla eller hantera en bok eller fokusera eller röra ögonen i den utsträckning som normalt sett krävs för att kunna läsa, i den mån dessa personer till följd av sådana skador eller funktionsnedsättningar inte har möjlighet att läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som personer utan sådana skador eller funktionsnedsättningar. Detta direktiv syftar därför till att förbättra tillgången till böcker, inbegripet e-böcker, tidskrifter, tidningar, magasin eller andra skrifter, notationer inklusive notskrift, samt annat tryckt material, även i ljudformat, oavsett om de är digitala eller analoga, tillgängliga online eller offline, i format som gör dessa verk och andra alster tillgängliga för dessa personer i väsentligen samma utsträckning som för personer utan sådan skada eller funktionsnedsättning. Tillgängliga format inkluderar exempelvis punktskrift, storstil, anpassade e-böcker, talböcker och radiosändningar.
- (8) Det obligatoriska undantag som föreskrivs i detta direktiv bör begränsa rätten till mångfaldigande, så att man tillåter varje åtgärd som krävs för att ändra eller konvertera eller anpassa ett verk eller annat alster på ett sådant sätt att det går att framställa ett exemplar i tillgängligt format som gör det möjligt för berättigade personer att få tillgång till detta verk eller annat alster. Detta inbegriper tillhandahållandet av de medel som krävs för att navigera information i ett exemplar i tillgängligt format. Det inbegriper även ändringar som kan behövas när formatet för ett verk eller annat alster redan är tillgängligt för vissa berättigade personer men eventuellt inte för andra berättigade personer på grund av olika skador eller funktionsnedsättningar eller olika grader av sådana skador eller funktionsnedsättningar.
- (9) Tillåten användning enligt detta direktiv bör omfatta framställning av exemplar i tillgängligt format av antingen berättigade personer eller behöriga organ som tillgodoser deras behov, oavsett om dessa behöriga organ är offentliga eller privata organisationer, särskilt bibliotek, utbildningsanstalter och andra organisationer utan vinstsyfte, som betjänar personer med läsnedsättning som en av sina huvudsakliga uppgifter eller institutionella skyldigheter, eller som en del av sitt uppdrag i allmänhetens intresse. Tillåten användning enligt detta direktiv bör

⁽¹⁾ Rådets beslut 2014/221/EU av den 14 april 2014 om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer som är blinda, synsvaga eller har annat läshandikapp (EUT L 115, 17.4.2014, s. 1).

⁽²⁾ Domstolens yttrande av den 14 februari 2017, 3/15, ECLI:EU:C:2017:114, punkt 112.

också omfatta framställning av exemplar i tillgängligt format för exklusiv användning av berättigade personer, av en fysisk person som handlar på en berättigad persons vägnar eller som assisterar den berättigade person som framställer sådana exemplar. Exemplar i tillgängligt format bör framställas endast av verk eller andra alster som berättigade personer eller behöriga organ har laglig tillgång till. Medlemsstaterna bör se till att alla avtalsvillkor som syftar till att på något sätt förhindra eller begränsa tillämpningen av undantaget saknar rättslig verkan.

- (10) Undantaget enligt detta direktiv bör tillåta behöriga organ att inom unionen framställa och online och offline distribuera exemplar i tillgängligt format av verk eller andra alster som omfattas av detta direktiv. Detta direktiv bör inte införa någon skyldighet för behöriga organ att framställa och distribuera sådana exemplar.
- (11) Det bör vara möjligt att låta exemplar i tillgängligt format som framställts i en medlemsstat vara tillgängliga i alla medlemsstater för att säkerställa bättre tillgänglighet på hela den inre marknaden. Detta skulle minska behovet av dubbelarbete när det gäller att framställa exemplar i tillgängligt format av ett och samma verk eller alster i hela unionen och därmed ge besparingar och effektivitetsvinster. Detta direktiv bör därför säkerställa att exemplar i tillgängligt format som framställts av behöriga organ i en medlemsstat kan omsättas och göras åtkomliga för berättigade personer och behöriga organ i hela unionen. I syfte att främja sådant gränsöverskridande utbyte, och för att underlätta behöriga organs ömsesidiga identifiering och samarbete, bör frivilligt utbyte av upplysningar om namn och kontaktuppgifter till behöriga organ som är etablerade i unionen, inbegripet webbplatser om sådana finns, uppmuntras. Medlemsstaterna bör därför tillhandahålla kommissionen de upplysningar som de tar emot från behöriga organ. Detta bör inte medföra en skyldighet för medlemsstaterna att kontrollera sådana upplysningars fullständighet och riktighet eller deras överensstämmelse med nationell rätt som införlivar detta direktiv. Upplysningarna bör göras tillgängliga online av kommissionen på en central informationskontaktpunkt på unionsnivå. Detta skulle också hjälpa behöriga organ, liksom berättigade personer och rättighetshavare, att kontakta behöriga organ för att erhålla ytterligare information, i enlighet med de bestämmelser som fastställs i detta direktiv och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1563 ⁽¹⁾. Den ovannämnda centrala informationskontaktpunkten bör vara ett komplement till den informationskontaktpunkt som ska upprättas av den internationella byrån vid Världsförbundet för den intellektuella äganderätten (Wipo), i enlighet med Marrakechfördraget, i syfte att underlätta identifiering av och samarbete mellan behöriga organ på internationell nivå.
- (12) För att förbättra tillgången till exemplar i tillgängligt format och förhindra otillåten distribution av verk eller andra alster bör behöriga organ som ägnar sig åt spridning, överföring till allmänheten eller tillgängliggörande för allmänheten av exemplar i tillgängligt format uppfylla vissa skyldigheter.
- (13) Godkännande- eller erkännandekrav som medlemsstaterna kan tillämpa på behöriga organ, till exempel sådana som rör tillhandahållande av tjänster av allmän karaktär till förmån för berättigade personer, bör inte hindra organ som omfattas av definitionen av behörigt organ enligt detta direktiv att vidta de åtgärder som är tillåtna enligt detta direktiv.
- (14) Med tanke på den särskilda karaktären hos det undantag som föreskrivs i detta direktiv, dess särskilda tillämpningsområde och behovet av rättslig förutsägbarhet för dess förmånstagare, bör medlemsstaterna inte tillåtas att införa ytterligare krav för tillämpningen av undantaget, exempelvis förhandskontroll av den kommersiella tillgången till verk i tillgängliga format, förutom de krav som anges i detta direktiv. Medlemsstaterna bör tillåtas att införa system för ersättning endast i fråga om behöriga organs tillåtna användning av verk eller andra alster. För att undvika bördor för berättigade personer, avvärja hinder för den gränsöverskridande distributionen av exemplar i tillgängligt format och alltför stora krav på behöriga organ är det viktigt att begränsa möjligheten för medlemsstaterna att införa sådana system för ersättning. Följaktligen bör system för ersättning inte kräva betalning av berättigade personer. De bör endast tillämpas på användning som görs av behöriga organ som är etablerade på territoriet i den medlemsstat som inför ett sådant system, och de bör inte kräva betalning av behöriga organ som är etablerade i andra medlemsstater eller i tredjeländer som är parter i Marrakechfördraget. Medlemsstaterna bör se till att kraven inte är mer betungande för gränsöverskridande utbyte av exemplar i tillgängligt format enligt sådana system för ersättning än för situationer som inte är gränsöverskridande. Vid fastställandet av ersättningsnivån bör vederbörlig hänsyn tas till att de behöriga organens

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1563 av den 13 september 2017 om gränsöverskridande utbyte mellan unionen och tredjeländer av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning (se sidan 1 i detta nummer av EUT).

användning sker utan vinstsyfte, de mål av allmänt intresse som direktivet eftersträvar, undantagets förmånstagares intressen, den eventuella skadan för rättighetshavarna samt behovet att säkerställa gränsöverskridande distribution av exemplar i tillgängligt format. Hänsyn bör också tas till de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall, till följd av framställningen av ett visst exemplar i tillgängligt format. Om skadan för en rättighetshavare är obetydlig bör det inte uppkomma någon skyldighet att betala ersättning.

- (15) Det är av väsentlig betydelse att all behandling av personuppgifter som sker enligt detta direktiv respekterar grundläggande rättigheter, inklusive rätten till respekt för privat- och familjeliv och rätten till skydd av personuppgifter i enlighet med artiklarna 7 och 8 i stadgan, och det är absolut nödvändigt att all sådan behandling även är förenlig med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ⁽¹⁾ och 2002/58/EG ⁽²⁾ som reglerar den behandling av personuppgifter som behöriga organ kan komma att utföra inom ramen för det här direktivet och under överinseende av medlemsstaternas behöriga myndigheter, särskilt de oberoende myndigheter som medlemsstaterna utsett.
- (16) FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som unionen är part i, garanterar personer med funktionsnedsättning rätt till information och utbildning samt rätt att delta i det kulturella, ekonomiska och sociala livet på samma villkor som andra. I konventionen fastställs att parterna ska vidta alla ändamålsenliga åtgärder i enlighet med internationell rätt för att säkerställa att lagar till skydd för immateriella rättigheter inte utgör ett oskäligt eller diskriminerande hinder för tillgång till kulturellt material för personer med funktionsnedsättning.
- (17) Enligt stadgan är alla former av diskriminering, även på grund av funktionsnedsättning, förbjudna och rätten för personer med funktionsnedsättningar att få del av åtgärder som syftar till att säkerställa deras oberoende, sociala och yrkesmässiga integrering och deltagande i samhällslivet erkänns och respekteras av unionen.
- (18) Genom antagandet av detta direktiv avser unionen att se till att berättigade personer får tillgång till böcker och annat tryckt material i tillgängliga format på hela den inre marknaden. Detta direktiv är följaktligen ett viktigt första steg på vägen mot förbättrad tillgång till verk för personer med funktionsnedsättning.
- (19) Kommissionen bör utvärdera tillgången till tillgängliga format av verk och andra alster som inte omfattas av detta direktiv, liksom tillgången till verk och andra alster i tillgängliga format för personer med andra funktionsnedsättningar. Det är viktigt att kommissionen bedömer situationen i det avseendet noggrant. Ändringar av tillämpningsområdet för detta direktiv skulle kunna övervägas om det visar sig nödvändigt, på grundval av en rapport som läggs fram av kommissionen.
- (20) Medlemsstaterna bör tillåtas att fortsätta att besluta om undantag eller inskränkningar till förmån för personer med funktionsnedsättning i fall som inte omfattas av detta direktiv, i synnerhet vad gäller verk och andra alster och andra funktionsnedsättningar än de som omfattas av detta direktiv, i enlighet med artikel 5.3 b i direktiv 2001/29/EG. Detta direktiv hindrar inte medlemsstaterna från att föreskriva undantag från eller inskränkningar i rättigheter som inte är harmoniserade i unionens upphovsrättsliga regelverk.
- (21) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i stadgan och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Detta direktiv bör tolkas och tillämpas i överensstämmelse med dessa rättigheter och principer.
- (22) Genom Marrakechfördraget införs vissa skyldigheter när det gäller utbyte av exemplar i tillgängligt format mellan unionen och tredjeländer som är parter i det fördraget. De åtgärder som unionen vidtar för att uppfylla dessa skyldigheter återfinns i förordning (EU) 2017/1563, som bör läsas i jämförelse med detta direktiv.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31). Det direktivet kommer att upphävas och ersättas av, med verkan från den 25 maj 2018, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

- (23) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att förbättra tillgången i unionen till verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den artikeln går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (24) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument ⁽¹⁾ har medlemsstaterna åtagit sig att, i de fall detta är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

Syftet med detta direktiv är att ytterligare harmonisera den unionsrätt som är tillämplig på upphovsrätt och närstående rättigheter inom ramen för den inre marknaden, genom att fastställa bestämmelser om användning av vissa verk och andra alster utan tillstånd från rättighetshavaren, till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med:

1. *verk eller annat alster*: ett verk i form av en bok, en tidskrift, en tidning, ett magasin eller en annan skrift, en notation inklusive notskrift, samt tillhörande illustrationer, i alla medier, inbegripet i ljudformat såsom ljudböcker och i digitalt format, som skyddas av upphovsrätt eller närstående rättigheter och som utgivits eller på annat sätt lagligen gjorts tillgängligt för allmänheten.
2. *berättigad person*: oberoende av eventuell annan funktionsnedsättning, en person
 - a) med blindhet,
 - b) med en synnedsättning som inte kan förbättras så att en synfunktion som väsentligen är likvärdig med synfunktionen hos en person som inte har någon sådan nedsättning kan uppnås, och som därmed inte kan läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som en person utan en sådan nedsättning,
 - c) som har perceptions- eller lässvårigheter och därmed inte kan läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som en person utan en sådan funktionsnedsättning, eller
 - d) som på annat sätt, på grund av en fysisk funktionsnedsättning, inte kan hålla eller hantera en bok eller fokusera eller röra ögonen i den utsträckning som normalt sett krävs för att kunna läsa.
3. *exemplar i tillgängligt format*: ett exemplar av ett verk eller annat alster i ett alternativt format som ger en berättigad person tillgång till verket eller alstret och tillåter den berättigade personen att få tillgång lika enkelt och bekvämt som en person utan någon av de skador eller funktionsnedsättningar som avses i punkt 2.
4. *behörigt organ*: ett organ som är godkänt eller erkänt av en medlemsstat för att tillhandahålla utbildning, undervisning, anpassad läsning eller tillgång till information för berättigade personer utan vinstsyfte. Det inkluderar också en offentlig institution eller icke-vinstdrivande organisation som tillhandahåller berättigade personer samma tjänster som en av sina huvudsakliga uppgifter, institutionella skyldigheter eller som en del av sitt uppdrag i allmänhetens intresse.

⁽¹⁾ EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

Artikel 3

Tillåten användning

1. Medlemsstaterna ska föreskriva ett undantag enligt vilket det inte krävs tillstånd från innehavaren av upphovsrätten eller någon närstående rättighet till verket eller annat alster, i enlighet med artiklarna 5 och 7 i direktiv 96/9/EG, artiklarna 2, 3 och 4 i direktiv 2001/29/EG, artiklarna 1.1, 8.2, 8.3 och 9 i direktiv 2006/115/EG och artikel 4 i direktiv 2009/24/EG, för en åtgärd som är nödvändig för att
 - a) en berättigad person, eller en person som handlar på dennes vägnar, ska kunna framställa ett exemplar i tillgängligt format av ett verk eller annat alster som den berättigade personen har laglig tillgång till, för exklusiv användning av den berättigade personen, och
 - b) ett behörigt organ ska kunna framställa ett exemplar i tillgängligt format av ett verk eller annat alster som det har laglig tillgång till eller kunna överföra, tillgängliggöra, sprida eller låna ut ett exemplar i tillgängligt format till en berättigad person eller ett annat behörigt organ utan vinstsyfte för exklusiv användning av en berättigad person.
2. Medlemsstaterna ska se till att varje exemplar i tillgängligt format respekterar integriteten hos verket eller annat alster, med vederbörlig hänsyn till de ändringar som krävs för att göra verket eller annat alster tillgängligt i det alternativa formatet.
3. Undantaget i punkt 1 ska tillämpas endast i vissa särskilda fall som inte strider mot det normala utnyttjandet av verket eller annat alster och inte oskäligt inkräktar på rättighetshavarens legitima intressen.
4. Första, tredje och femte styckena i artikel 6.4 i direktiv 2001/29/EG ska tillämpas på det undantag som föreskrivs i punkt 1 i den här artikeln.
5. Medlemsstaterna ska se till att det undantag som föreskrivs i punkt 1 inte kan åsidosättas genom avtal.
6. Medlemsstaterna får föreskriva att användning som är tillåten enligt detta direktiv, när den företas av behöriga organ som är etablerade på deras territorium, kan omfattas av system för ersättningar inom de gränser som fastställs i detta direktiv.

Artikel 4

Exemplar i tillgängligt format på den inre marknaden

Medlemsstaterna ska se till att ett behörigt organ som är etablerat på deras territorium får utföra de åtgärder som avses i artikel 3.1 b till förmån för en berättigad person eller ett annat behörigt organ som är etablerat i en medlemsstat. Medlemsstaterna ska också se till att en berättigad person eller ett behörigt organ som är etablerat på deras territorium kan erhålla eller kan få tillgång till ett exemplar i tillgängligt format från ett behörigt organ i en medlemsstat.

Artikel 5

Behöriga organs skyldigheter

1. Medlemsstaterna ska föreskriva att ett behörigt organ etablerat på deras territorium som utför de åtgärder som avses i artikel 4 ska upprätta och följa sina egna rutiner för att säkerställa att det
 - a) sprider, överför och tillgängliggör exemplar i tillgängligt format endast till berättigade personer eller andra behöriga organ,
 - b) vidtar lämpliga åtgärder för att motverka otillåten mångfaldigande, otillåten spridning, otillåten överföring till allmänheten eller otillåten tillgängliggörande för allmänheten av exemplar i tillgängligt format,
 - c) visar vederbörlig aktsamhet vid, och dokumenterar, sin hantering av verk eller andra alster och exemplar av dessa i tillgängligt format, och
 - d) offentliggör och uppdaterar, om lämpligt på sin webbplats, eller genom andra online- eller offlinekanaler, information om hur det uppfyller skyldigheterna i leden a–c.

Medlemsstaterna ska säkerställa att de rutiner som avses i första stycket inrättas och följs med fullständig respekt för de tillämpliga bestämmelserna för behandling av berättigade personers personuppgifter enligt vad som avses i artikel 7.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att ett behörigt organ etablerat på deras territorium som utför de handlingar som avses i artikel 4 på begäran, och på ett sätt som är tillgängligt, lämnar följande information till berättigade personer, andra behöriga organ eller rättighetshavare:

- a) Förteckningen över verk eller andra alster av vilka det har exemplar i tillgängligt format och de tillgängliga formaten, och
- b) namn och kontaktuppgifter till de behöriga organ med vilka det utbytt exemplar i tillgängligt format i enlighet med artikel 4.

Artikel 6

Öppenhet och utbyte av information

1. Medlemsstaterna ska uppmuntra behöriga organ som är etablerade på deras territorium och som utför de åtgärder som avses i artikel 4 i detta direktiv och artiklarna 3 och 4 i förordning (EU) 2017/1563 att på frivillig grund meddela dem sina namn och kontaktuppgifter.

2. Medlemsstaterna ska lämna de uppgifter som de har mottagit i enlighet med punkt 1 till kommissionen. Kommissionen ska göra dessa uppgifter offentligt tillgängliga online på en central informationskontaktpunkt och hålla dem uppdaterade.

Artikel 7

Skydd av personuppgifter

Behandling av personuppgifter som utförs inom ramen för detta direktiv ska ske i överensstämmelse med direktiven 95/46/EG och 2002/58/EG.

Artikel 8

Ändring av direktiv 2001/29/EG

Artikel 5.3 b i direktiv 2001/29/EG ska ersättas med följande:

- "b) Användning till förmån för personer med funktionsnedsättning, om användningen har direkt samband med funktionsnedsättningen och är av icke-kommersiell natur, i den utsträckning som krävs med hänsyn till funktionsnedsättningen i fråga, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564 (*).

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564 av den 13 september 2017 om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning och om ändring av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EUT L 242, 20.9.2017, s. 6)."

Artikel 9

Rapport

Senast den 11 oktober 2020 ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillgången på den inre marknaden till verk och andra alster i tillgängligt format som inte omfattas av definitionen i artikel 2.1 för berättigade personer, och till verk och andra alster för personer med andra funktionsnedsättningar än de som avses i artikel 2.2. Rapporten ska beakta utvecklingen av relevant teknik och innehålla en bedömning av huruvida det är lämpligt att utvidga tillämpningsområdet för detta direktiv för att förbättra tillgången till andra typer av verk och andra alster samt förbättra tillgången för personer med andra funktionsnedsättningar än de som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 10***Översyn**

1. Senast den 11 oktober 2023 ska kommissionen göra en utvärdering av detta direktiv och i en rapport lägga fram de huvudsakliga resultaten för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, när så är lämpligt åtföljd av förslag till ändring av detta direktiv. Denna utvärdering ska omfatta en bedömning av den inverkan som system för ersättningar som föreskrivs av medlemsstaterna i enlighet med artikel 3.6 har på tillgången till exemplar i tillgängligt format för berättigade personer och på utbytet av dem över gränserna. Kommissionens rapport ska ta hänsyn till synpunkter från relevanta aktörer i det civila samhället, icke-statliga organisationer, däribland organisationer som företräder personer med funktionsnedsättningar, samt äldreorganisationer.
2. Medlemsstaterna ska förse kommissionen med den information som behövs för att utarbeta den rapport som avses i punkt 1 i den här artikeln och den rapport som avses i artikel 9.
3. En medlemsstat som har giltiga skäl att anse att genomförandet av detta direktiv har haft en betydande negativ inverkan på det kommersiella utbudet av verk eller andra alster i format som är tillgängliga för berättigade personer kan anmäla ärendet till kommissionen tillsammans med all relevant bevisning. Kommissionen ska beakta denna bevisning när den utarbetar den rapport som avses i punkt 1.

*Artikel 11***Införlivande**

1. Medlemsstaterna ska senast den 11 oktober 2018 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 12***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 13***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 13 september 2017.

På Europaparlamentets vägnar
A. TAJANI
Ordförande

På rådets vägnar
M. MAASIKAS
Ordförande

BESLUT

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT (EU) 2017/1565

av den 13 september 2017

om makroekonomiskt stöd till Republiken Moldavien

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 212.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Förbindelserna mellan Europeiska unionen (nedan kallad *unionen*) och Republiken Moldavien fortsätter att utvecklas inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken och det östliga partnerskapet. Republiken Moldavien anslöt sig till det östliga partnerskapet 2009, vilket följdes av förhandlingen om ett associeringsavtal mellan unionen och Republiken Moldavien. Detta avtal ⁽²⁾ (nedan kallat *associeringsavtalet*), som omfattar ett gradvis genomförande av ett djupgående och omfattande frihandelsområde, undertecknades den 27 juni 2014 och trädde i kraft den 1 juli 2016.
- (2) Republiken Moldaviens ekonomi har påverkats väsentligt av den politiska instabiliteten under perioden mellan valet i november 2014 och januari 2016, liksom av en bankbedrägeriskandal, svag ekonomisk aktivitet i regionen och importförbud som införts av Ryssland. Denna situation bidrog till en recession, ett växande handelsunderskott och en betydande nedgång i valutarenserv under det senaste året.
- (3) Sedan en ny regering och en ny chef för Moldaviens nationalbank tillträdde i början av 2016 har myndigheterna visat ett förnyat engagemang för att gå vidare med nödvändiga politiska reformer och ta itu med landets utmaningar med styrningen inom finanssektorn och på området för förvaltning av de offentliga finanserna.
- (4) För att stödja den nya reforminriktningen har en färdplan för prioriterade reformer överenskommit mellan unionen och Republiken Moldavien efter rådets (utrikes frågor) slutsatser av den 15 februari 2016. Det har gjorts påtagliga framsteg i genomförandet av denna färdplan av Republiken Moldavien.
- (5) I samband med en politisk övergång och ekonomiska svårigheter enades myndigheterna i Republiken Moldavien och Internationella valutafonden (IMF) i juli 2016 om en treårig förlängd kreditfacilitet och en utvidgad lånefacilitet (ECF/EFF) till ett belopp av 178,7 miljoner USD. Den överenskommelsen godkändes av IMF:s styrelse den 7 november 2016. Enligt detta IMF-program förväntas myndigheterna i Republiken Moldavien göra snabba förbättringar av finanssektorns styrning och tillsyn, stärka politiken för att säkerställa makroekonomisk och finansiell stabilitet samt främja hållbar tillväxt för alla.
- (6) Med hänsyn till de försämrade ekonomiska omständigheterna och framtidsutsikterna begärde Republiken Moldavien kompletterande makroekonomiskt stöd av unionen i augusti 2015 och upprepade denna begäran i mars 2016.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 4 juli 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 17 juli 2017.

⁽²⁾ Associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan (EUT L 260, 30.8.2014, s. 4).

- (7) Unionens vägledande tilldelning för Republiken Moldavien inom ramen för det europeiska grannskapsinstrumentet uppgår till 610–746 miljoner EUR, inklusive budgetstöd och tekniskt stöd. Dock avbröts utbetalningarna av budgetstöd från unionen i början av 2015, och deras återupptagande villkorades av godkännandet av ett nytt IMF-program och att alla villkor för budgetstöd uppfylls.
- (8) Eftersom Republiken Moldavien är ett land som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken bör det betraktas som berättigat till makroekonomiskt stöd från unionen.
- (9) Unionens makroekonomiska stöd bör vara ett extraordinärt finansiellt instrument för obundet och icke-örönmärkt betalningsbalansstöd som syftar till att åtgärda stödmottagarens omedelbara behov av extern finansiering och bör underbygga genomförandet av ett program som innehåller kraftfulla och omedelbara anpassnings- och strukturreformåtgärder avsedda att förbättra betalningsbalansen på kort sikt.
- (10) Med hänsyn till att det fortfarande finns ett betydande behov av extern finansiering till Republiken Moldaviens betalningsbalans, utöver de medel som tillhandahållits av IMF och andra multilaterala institutioner, anses det makroekonomiska stöd från unionen som ska ges till Republiken Moldavien under nuvarande exceptionella omständigheter vara ett lämpligt svar på Republiken Moldaviens begäran om stöd för ekonomisk stabilisering i förening med IMF-programmet. Unionens makroekonomiska stöd till Republiken Moldavien ska stödja landets ekonomiska stabilisering och strukturreformagenda och komplettera de resurser som görs tillgängliga inom de finansiella arrangemangen med IMF.
- (11) Unionens makroekonomiska stöd bör syfta till att stödja återställandet av en hållbar extern finansiell situation för Republiken Moldavien och därigenom bidra till en större politisk och makroekonomisk stabilitet i landet, ett stärkande av den ekonomiska och finansiella styrningen, inbegripet en ingående, resultatutveckling utredning av bankbedrägerier, god energiförvaltning samt rättsväsendets politiska oberoende.
- (12) Unionens makroekonomiska stöd förväntas gå hand i hand med verkställandet av utbetalningarna av budgetstöd inom ramen för det europeiska grannskapsinstrumentet.
- (13) Storleken på unionens makroekonomiska stöd fastställs på grundval av en komplett kvantitativ bedömning av Republiken Moldaviens återstående behov av extern finansiering och med beaktande av landets kapacitet att finansiera sig med egna medel, särskilt de internationella reserver som står till dess förfogande. Unionens makroekonomiska stöd bör utgöra ett komplement till de program och resurser som tillhandahålls av IMF och Världsbanken. Vid fastställandet av stödbeloppet tas hänsyn även till förväntade ekonomiska bidrag från multilaterala givare och behovet av att säkerställa att bördan delas rättvist mellan unionen och andra givare, samt redan befintlig användning av unionens andra externa finansieringsinstrument i Republiken Moldavien och mervärdet av unionens samlade engagemang.
- (14) Med hänsyn till Republiken Moldaviens återstående behov av extern finansiering, landets ekonomiska utvecklingsnivå mätt utifrån inkomst per capita och fattigdomskvoter, dess kapacitet att finansiera sig med egna medel, särskilt de internationella reserver som det förfogar över, samt bedömningen av dess återbetalningsförmåga utifrån en skuldåterbetalningsanalys, bör en del av stödet tillhandahållas i form av bidrag.
- (15) Kommissionen bör säkerställa att unionens makroekonomiska stöd är rättsligt och innehållsmässigt förenligt med de viktigaste principerna och målen för de olika områdena för yttre åtgärder, med de åtgärder som vidtagits avseende dessa områden samt med annan relevant unionspolitik.
- (16) Unionens makroekonomiska stöd bör stödja unionens utrikespolitik gentemot Republiken Moldavien. Kommissionens avdelningar och Europeiska utrikesjämbördighet bör ha ett nära samarbete under hela processen med det makroekonomiska stödet i syfte att samordna unionens utrikespolitik och att se till att den är konsekvent.
- (17) Unionens makroekonomiska stöd bör främja Republiken Moldaviens uppslutning kring de värderingar man delar med unionen, däribland demokrati, rättsstatsprincipen, goda styrelseformer, en ansvarig, transparent och meritbaserad offentlig förvaltning, ett oberoende rättsväsen, respekt för mänskliga rättigheter, mediernas frihet, oberoende och mångfald, hållbar utveckling och fattigdomsminskning, samt dess uppslutning kring principerna om en öppen, regelstyrd och rättvis handel.

- (18) Ett förhandsvillkor för beviljande av unionens makroekonomiska stöd och för utbetalning av var och en av de tre delbetalningarna bör vara att Republiken Moldavien respekterar gällande demokratiska mekanismer – däribland ett parlamentariskt flerpartisystem – och rättsstatsprincipen samt garanterar respekt för mänskliga rättigheter. De särskilda målen för unionens makroekonomiska stöd bör dels stärka effektivitet, öppenhet och ansvarsskyldighet i systemen för förvaltning av offentliga medel, med framgång bekämpa korruption och penningtvätt, stärka styrningen och tillsynen av finans- och banksektorn i Republiken Moldavien, förbättra styrningen av energisektorn samt främja strukturreformer som syftar till att stödja hållbar tillväxt för alla, ökad sysselsättning, ett gynnsamt affärsklimat och konsolidering av de offentliga finanserna. Unionens makroekonomiska stöd till Republiken Moldavien bör också omfatta åtgärder för att stödja genomförandet av associeringsavtalet, inbegripet det djupgående och omfattande frihandelsavtalet. För att säkerställa att de särskilda målen kan bedömas korrekt måste de fastställas på ett verifierbart och mätbart sätt. Både uppfyllandet av förhandsvillkoret och uppnåendet av dessa mål bör regelbundet övervakas av kommissionen och Europeiska utrikestjänsten. Om förhandsvillkoret och målen inte uppfylls eller om målen och principerna i associeringsavtalet allmänt åsidosätts bör kommissionen tillfälligt skjuta upp eller ställa in utbetalningen av unionens makroekonomiska stöd.
- (19) För att säkerställa att unionens ekonomiska intressen i samband med unionens makroekonomiska stöd skyddas effektivt bör Republiken Moldavien genomföra lämpliga åtgärder för att förhindra och bekämpa bedrägerier, korruption och andra oriktigheter i samband med stödet. Republiken Moldavien bör regelbundet informera kommissionen om genomförandet av det makroekonomiska stödet på grundval av ett fullständigt uppgiftslämnande och ett strikt iakttagande av unionens finansiella regler. Dessutom bör det sörjas för att kommissionen genomför kontroller och för att Europeiska revisionsrätten utför revisioner.
- (20) Europaparlamentets och rådets befogenheter (i egenskap av budgetmyndighet) påverkas inte av att unionens makroekonomiska stöd utbetalas.
- (21) De belopp som beviljas som makroekonomiskt stöd i form av bidrag och de belopp som krävs som makroekonomiskt stöd i form av lån bör vara förenliga med de budgetanslag som fastställs i den fleråriga budgetramen.
- (22) Unionens makroekonomiska stöd bör förvaltas av kommissionen. För att säkerställa att Europaparlamentet och rådet kan följa genomförandet av detta beslut bör kommissionen regelbundet informera dem om utvecklingen när det gäller stödet och förse dem med relevanta dokument.
- (23) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta beslut bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽¹⁾.
- (24) Unionens makroekonomiska stöd bör omfattas av villkor, vilka ska fastställas i ett samförståndsavtal. Dessa villkor bör knytas till utbetalningen av var och en av de tre delbetalningarna. För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet, och av effektivitetsskäl, bör kommissionen bemyndigas att förhandla om dessa villkor med myndigheterna i Republiken Moldavien under övervakning av kommittén med företrädare för medlemsstaterna, i enlighet med förordning (EU) nr 182/2011. Enligt den förordningen bör det rådgivande förfarandet som allmän regel tillämpas i alla andra fall än de som föreskrivs i den förordningen. Med hänsyn till den potentiellt stora inverkan av stöd som överstiger 90 miljoner EUR kan ha, är det lämpligt att tillämpa granskningsförfarandet för transaktioner som överstiger det tröskelvärde. Med hänsyn till storleken på unionens makroekonomiska stöd till Republiken Moldavien bör granskningsförfarandet tillämpas för antagandet av samförståndsavtalet och alla eventuella minskningar, tillfälliga uppskjutningar och fullständiga avbrytanden av stödet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Unionen ska göra makroekonomiskt stöd till ett belopp av högst 100 miljoner EUR (nedan kallat *unionens makroekonomiska stöd*) tillgängligt för Republiken Moldavien i syfte att stödja Republiken Moldaviens ekonomiska

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

stabilisering och en omfattande reformagenda. Av detta maximibelopp ska upp till 60 miljoner EUR tillhandahållas i form av lån och upp till 40 miljoner EUR i form av bidrag. Utbetalningen av unionens makroekonomiska stöd görs under förutsättning att unionens budget för det relevanta året godkänns av Europaparlamentet och rådet. Stödet ska bidra till att täcka Republiken Moldaviens betalningsbalansbehov såsom de fastställs i IMF-programmet.

2. För att finansiera lånedelen av unionens makroekonomiska stöd ska kommissionen ges befogenhet att på unionens vägnar låna upp de nödvändiga medlen på kapitalmarknaderna eller från finansinstitut och låna dem vidare till Republiken Moldavien. Lånen ska ha en maximal genomsnittlig löptid på 15 år.

3. Frigörandet av unionens makroekonomiska stöd ska förvaltas av kommissionen på ett sätt som är förenligt med de avtal eller överenskommelser som ingåtts mellan IMF och Republiken Moldavien och de grundprinciper och mål för ekonomiska reformer som fastställs i associeringsavtalet, inbegripet det djupgående och omfattande frihandelsavtalet, som har ingåtts inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken.

Kommissionen ska regelbundet informera Europaparlamentet och rådet om utvecklingen när det gäller unionens makroekonomiska stöd, inbegripet utbetalningen av stödet, och i god tid förse dessa institutioner med relevant dokumentation.

4. Unionens makroekonomiska stöd ska vara tillgängligt under en period av två och ett halvt år, med början från och med den första dagen efter det att det samförståndsavtal som avses i artikel 3.1 har trätt i kraft.

5. Om Republiken Moldaviens finansieringsbehov minskar avsevärt under perioden för utbetalning av unionens makroekonomiska stöd jämfört med de ursprungliga prognoserna, ska kommissionen, i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 7.2, minska de medel som görs tillgängliga inom ramen för stödet, tillfälligt skjuta upp stödet eller avbryta stödet helt.

Artikel 2

1. Ett förhandsvillkor för beviljande av unionens makroekonomiska stöd ska vara att Republiken Moldavien respekterar gällande demokratiska mekanismer – däribland ett parlamentariskt flerpartisystem – och rättsstatsprincipen och garanterar respekt för mänskliga rättigheter.

2. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten ska övervaka att förhandsvillkoret som föreskrivs i punkt 1 uppfylls under hela unionens makroekonomiska stöd.

3. Punkterna 1 och 2 i denna artikel ska tillämpas i enlighet med rådets beslut 2010/427/EU ⁽¹⁾.

Artikel 3

1. Kommissionen ska, i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 7.2, komma överens med myndigheterna i Republiken Moldavien om vilka tydligt definierade ekonomisk-politiska och finansiella villkor, med fokus på strukturreformer och sunda offentliga finanser, som ska gälla för unionens makroekonomiska stöd, och som ska fastställas i ett samförståndsavtal (nedan kallat *samförståndsavtalet*) som ska innehålla en tidsram för uppfyllandet av dessa villkor. De ekonomisk-politiska och finansiella villkor som anges i samförståndsavtalet ska vara förenliga med de avtal och överenskommelser som avses i artikel 1.3, inbegripet de program för makroekonomiska justeringar och strukturreformer som genomförs av Republiken Moldavien med stöd av IMF.

2. De villkor som avses i punkt 1 ska särskilt syfta till att stärka effektiviteten, transparensen och möjligheten att utöva ansvar i systemen för förvaltning av de offentliga finanserna i Republiken Moldavien, inbegripet användningen av unionens makroekonomiska stöd. Framstegen när det gäller ömsesidigt öppnande av marknader, utveckling av regelbaserad och rättvis handel och andra prioriteringar i unionens utrikespolitik ska också vederbörligen beaktas vid utformningen av de politiska åtgärderna. Framsteg på vägen mot att uppnå dessa mål ska regelbundet övervakas av kommissionen.

3. Närmare finansiella villkor för unionens makroekonomiska stöd ska fastställas i ett låneavtal och ett bidragsavtal som kommissionen ska ingå med myndigheterna i Republiken Moldavien.

⁽¹⁾ Rådets beslut 2010/427/EU av den 26 juli 2010 om hur den europeiska avdelningen för yttre åtgärder ska organiseras och arbeta (EUT L 201, 3.8.2010, s. 30).

4. Kommissionen ska regelbundet kontrollera att villkoren i artikel 4.3 fortfarande är uppfyllda, inbegripet huruvida Republiken Moldaviens ekonomiska politik överensstämmer med målen för unionens makroekonomiska stöd. Detta arbete ska samordnas nära med IMF och Världsbanken och vid behov med Europaparlamentet och rådet.

Artikel 4

1. Under förutsättning av att de villkor som anges i punkt 3 är uppfyllda ska kommissionen betala ut unionens makroekonomiska stöd i tre delbetalningar, som var och en ska bestå av en lånedel och en bidragsdel. Storleken på delbetalningarna ska fastställas i samförståndsavtalet.

2. Unionens makroekonomiska stöd i form av lån ska, om så krävs, tillhandahållas i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 ⁽¹⁾.

3. Kommissionen ska besluta att frigöra delbetalningarna under förutsättning att samtliga följande villkor har uppfyllts:

- a) Förhandsvillkoret i artikel 2.
- b) Ett kontinuerligt tillfredsställande genomförande av ett policyprogram med kraftfulla anpassnings- och strukturreformåtgärder som stöds av ett icke krisförebyggande kreditarrangemang med IMF.
- c) Ett tillfredsställande genomförande av de ekonomisk-politiska och finansiella villkor som man enats om i samförståndsavtalet.
4. Frigörandet av den andra delutbetalningen ska i princip ske tidigast tre månader efter det att den första delutbetalningen frigjorts. Frigörandet av den tredje delutbetalningen ska i princip ske tidigast tre månader efter det att den andra delutbetalningen frigjorts.

5. Om de villkor som anges i punkt 3 inte uppfylls ska kommissionen tillfälligt skjuta upp eller ställa in utbetalningen av unionens makroekonomiska stöd. I dessa fall ska kommissionen informera Europaparlamentet och rådet om skälen för det tillfälliga uppskjutandet eller inställandet av utbetalningen.

6. Unionens makroekonomiska stöd ska utbetalas till Republiken Moldaviens centralbank. Med förbehåll för de bestämmelser som ska överenskommas i samförståndsavtalet, däribland en bekräftelse på kvarvarande finansieringsbehov i budgeten, får unionsmedlen överföras till Republiken Moldaviens finansministerium som slutlig mottagare.

Artikel 5

1. De upp- och utlåningstransaktioner som avser lånedelen av unionens makroekonomiska stöd ska genomföras i euro med användande av samma valutadag och får inte utsätta unionen för löptidstransformering eller valuta- eller ränterisker eller andra kommersiella risker.

2. Om omständigheterna så medger och om Republiken Moldavien så begär, får kommissionen vidta nödvändiga åtgärder för att se till att en klausul om förtida återbetalning införs i lånevillkoren och att det finns en motsvarande klausul i upplåningstvillkoren.

3. Om omständigheterna medger en förbättring av räntesatsen på lånet och om Republiken Moldavien så begär, får kommissionen besluta att refinansiera hela eller en del av det ursprungliga lånet eller omstrukturera motsvarande finansiella villkor. Refinansiering eller omstrukturering ska ske i enlighet med punkterna 1 och 4 och får inte förlänga löptiden för lånet i fråga eller öka det kapital som är utestående på dagen för refinansieringen eller omstruktureringen.

4. Republiken Moldavien ska bära unionens alla kostnader i samband med upp- och utlåningstransaktionerna enligt detta beslut.

5. Kommissionen ska informera Europaparlamentet och rådet om utvecklingen vad gäller de transaktioner som avses i punkterna 2 och 3.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 av den 25 maj 2009 om upprättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land (EUT L 145, 10.6.2009, s. 10).

Artikel 6

1. Unionens makroekonomiska stöd ska genomföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾ och kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012 ⁽²⁾.
2. Genomförandet av unionens makroekonomiska stöd ska ske genom direkt förvaltning.
3. Det låneavtal och det bidragsavtal som ska ingås med myndigheterna i Republiken Moldavien ska innehålla bestämmelser som
 - a) säkerställer att Republiken Moldavien regelbundet kontrollerar att finansieringen från unionens budget använts korrekt, vidtar lämpliga åtgärder för att förhindra oriktigheter och bedrägerier samt vid behov vidtar rättsliga åtgärder för att återvinna medel som tillhandahållits enligt detta beslut och som har förskingrats,
 - b) säkerställer skyddet av unionens finansiella intressen, i synnerhet bestämmelser om särskilda åtgärder för att förhindra och bekämpa bedrägerier, korruption och andra oriktigheter som påverkar unionens makroekonomiska stöd, i enlighet med rådets förordningar (EG, Euratom) nr 2988/95 ⁽³⁾ och (Euratom, EG) nr 2185/96 ⁽⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 ⁽⁵⁾,
 - c) uttryckligen ger kommissionen, inbegripet Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, eller dess företrädare rätt att genomföra kontroller, även kontroller och inspektioner på plats,
 - d) uttryckligen ger kommissionen och revisionsrätten rätt att utföra revisioner under och efter tillgänglighetsperioden för unionens makroekonomiska stöd, inbegripet granskning av dokument och revisioner på plats, exempelvis operationella utvärderingar,
 - e) säkerställer att unionen har rätt till förtida återbetalning av lånet och/eller full återbetalning av bidraget, för det fall att det konstateras att Republiken Moldavien i samband med förvaltningen av unionens makroekonomiska stöd har varit inblandad i bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som skadar unionens finansiella intressen.
4. Innan unionens makroekonomiska stöd genomförs ska kommissionen med hjälp av operationella utvärderingar bedöma sundheten i Republiken Moldaviens finansiella system, de administrativa förfarandena samt de interna och externa kontrollmekanismer som är relevanta för sådant stöd.

Artikel 7

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 8

1. Kommissionen ska senast den 30 juni varje år överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av detta beslut under det föregående året, inklusive en utvärdering av detta genomförande. I rapporten ska
 - a) framstegen i genomförandet av unionens makroekonomiska stöd granskas,
 - b) Republiken Moldaviens ekonomiska situation och framtidsutsikter samt vilka framsteg som gjorts i fråga om genomförandet av de politiska åtgärder som avses i artikel 3.1 bedömas,

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012 av den 29 oktober 2012 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L 362, 31.12.2012, s. 1).

⁽³⁾ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

c) det visas på sambandet mellan de ekonomisk-politiska villkoren i samförståndsavtalet, Republiken Moldaviens aktuella ekonomiska och finanspolitiska resultat samt kommissionens beslut att frigöra delutbetalningarna av unionens makroekonomiska stöd.

2. Kommissionen ska senast två år efter utgången av den tillgänglighetsperiod som avses i artikel 1.4 överlämna en efterhandsutvärderingsrapport till Europaparlamentet och rådet, med en bedömning av resultaten av unionens avslutade makroekonomiska stöd, hur effektivt det varit och i vilken grad det bidragit till stödets syften.

Artikel 9

Detta beslut träder i kraft den tredje dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Strasbourg den 13 september 2017.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

M. MAASIKAS

Ordförande

Gemensamt uttalande från Europaparlamentet, rådet och kommissionen

Mot bakgrund av de initiativ som rör ändringarna av valsystemet i Republiken Moldavien understryker Europaparlamentet, rådet och kommissionen att ett förhandsvillkor för beviljande av makroekonomiskt stöd är att mottagarlandet respekterar gällande demokratiska mekanismer, däribland ett parlamentariskt flerpartisystem och rättsstatsprincipen, och garanterar respekt för mänskliga rättigheter. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten ska övervaka att detta förhandsvillkor uppfylls under hela den makroekonomiska stödinsatsen och kommer därvid att ägna största uppmärksamhet åt hur myndigheterna i Republiken Moldavien beaktar rekommendationerna från relevanta internationella partner (särskilt Venedigkommissionen och OSSE/ODIHR).

ISSN 1977-0820 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2628 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV